

Store mengder *Periphylla periphylla* fra Verrasundet i Beitstadfjorden

**Ulike oppslag i media i 2010 som omhandler
maneter i Norge**

VEDLEGG 4 til sluttrapport:

**MANETER – fra problem til ressurs
OKTOBER 2010**

Brennmaneter på veg nordover

Publisert: 08.07.10 Sist oppdatert: 09.07.10 Av [Borgny Brorvik](#)

Lokalitetsansvarleg Roy Hovland ved Brilliant fiskeoppdrett sitt anlegg på Espvær i Børøya har aldri sett så mykje brennmaneter før.

Har sett i gang tiltak

– Det er enorme mengder maneter her no, og vi har vore nøyde å ty til lokale fiskarar for å få hjelp til å setje ut neter rundt oppdrettsanlegget. På den måten prøvar vi å styre manetene utanom laksemerdane, fortel Hovland.

Hovland har også hatt dykkarar på plass for å få spylt vekk maneter som sat fast på anlegget.

– I følgje yr.no skal veret veret det same i ni dagar framover, så noko måtte vi foreta oss. Vi har allereie observert skader på fisken i form av merker etter manetrådane. Vi reknar med å misse ein del fisk på grunn av brennmanetinvasjonen, seier Hovland.

Brennmaneter på veg nordover med kyststraumen er eit problem for oppdrettarane. Foto: ©Havforskningsinstituttet (M. Poltermann)

På veg nordover

Anlegg som ligg om lag ein kilometer lenger nord enn anlegget på Espvær har også fått merke manetinvasjonen. Dette tyder på at manetene er på veg nordover. Fiskeridirektoratet vil difor oppmøde oppdrettarane til å følgje nøyne med utviklinga.

– Vi har i første omgang varsle Fiskeridirektoratet region vest og bedt dei varsle oppdrettarane langs vestlandskysten, seier seksjonssjef Ragnar Sandbæk ved planeksjonen i kyst- og havbruksavdelinga.

Mange førespurnader

Havforskningsinstituttet har ingen fast overvaking eller måling på mengd maneter frå år til år.

– Vi har fått svært mange førespurnader frå mellom anna ytre Oslofjord og Sørlandet, som tyder det på at det er kolossale mengder brennmaneter i år. Etter det vi veit er situasjonen den same i Vest-Sverige, seier Jan Helge Fosså ved Havforskningsinstituttet.

Havforskningsinstituttet har også fått inn meldingar frå reketrålarar i Skagerrakrådet som klagar over at dei får nötene fulle av ribbemaneter, som tettar att maskene slik at dei ikkje får fangst.

– Typisk ligg manetene i kyststraumen og no ser det ut til at dei føl Straumen nordover. Kor langt dei vil spreie seg veit vi ikkje enno, seier Fosså.

Les mer

[Les meir om maneter på Fiskeridirektoratet sin beredskapsportal.](#)

Hardføre badere skremt på land

MANETER: Det frister ikke å kaste seg ut i vannet her. (Foto: Nikolai Aamaas)

[Kjør bilde](#)

TØNSBERG: Det var ikke temperaturen i vannet som skremte to badere på land denne uken.

Suzanne Kristoffersen Karin Madshus

Nikolai Aamaas og kameraten Rasmus Rollheim oppdaget brennmanetene da de skulle ta seg en dukkert ved Jarlsø/Rødstein torsdag.

[Del](#) 20

– Planen er å bade én gang i uka fram til nyttår, sier Aamaas. Denne uka ble det imidlertid mer enn kaldt vann som gjorde det vanskelig å stikke tåa i vannet.

(Foto: Systen Paulsen / Articfoto)

http://www.fvn.no/lokaltvuest_agder/article772157.ece

18.10.2010

[fvn.no](#) > Ber fiskerne undersøke manetinvasjon

Page 2 of 2

Ber fiskerne undersøke manetinvasjon

Havforskningsinstituttet i Arendal ber fiskerne om hjelp for å finne ut hvorfor det er så mye maneter langs sørlandskysten.

NTH

Tekstoversikt

Skriv ut

ARENDAL: Havforskerne vil innhente yderligere kunnskap om manetene og har godt tatt seg om å få bilder av dem, melder NRK.

- Fiskerne har jo manetene i tråden. Da bør de fotograferes dem på mark bakgrunn, i vann og i luft, heldt så nærmest som mulig, sier havforsker Oddi Aksel Bergsæd.

Invasjonen skaper store problemer for rekulfiske på Sørlandet. Hvis fiskehandlene lenger følger varslendeleten er det nærmest umulig å få tak i konkrete saker.

Havforskerne ønsker nå å finne ut mer om hva slags arter det er snakk om, og hvorfor man har denne krevende oppblomstringen.

- Vi vet en god del om maneter, men vi har ikke så mye akkrediteret kunnskap om disse massive invasjonene, sier Bergsæd.

Publisert 09.09.10 12:00 Oppdatert 22.09.10 13:00

SIESTE UTENRIKS

- 11.18 - Spillot over, sier belgisk regjeringsabordader
- 11.19 Taliban-trussel mot Nederland
- 11.20 50.000 politfolk skal tilknyttes G20-møte
- 11.21 Pensjonistene gir bensinmangel
- 11.22 Superlykken krever menneskeliv på Filippinene

SIESTE INNENRIKS

- 11.17 Reisen til et verdig liv - også i idretten
- 11.18 Kommunene får større ansvaret for folkehelse
- 11.19 Kombibygging gjenskaper etter passasjarm
- 11.20 Nytt gassfunn nær Heimdal-feltet
- 11.21 Solheim søker på blyte klimaavtale
- 11.22 - ALF er ingen drenmediane
- 11.23 Ingen støttet i bussevert i Bærum
- 11.24 Ingen tilgjengelig har meldt seg til tørringegårder
- 11.25 Autobanen via Hellesa skal få hurtigbehandling
- 11.26 Baroen åpnet med fall

Ugjen: Fredrikshammaren, Postboks 200, 4800 Kristiansand | Opprettet den 01.01.1999 | [Opprett nyhet](#) | [Logg ut](#) |
Avs. direktør Henrik Jønsson
Klikk her for oppdatert informasjon

[Mediehuset](#) | [Publiseringssøgning](#) | [Kontakt oss](#) | [TIPS](#) | [Kundesenter](#) | [Jobb i FVN](#) | [Mediehus](#)

Fare for flere maneter igjen

Ensom: Manetene sees kun i flokk når de er mange nok. Tirsdag så KV kun slike «ensomme» brennmaneter i havneområdet.

[Kjop bilde](#)

I allfall i deler av Kragerøs indre skjærgård har manetinvasjonen avtatt betydelig. Men en ny kan være på vei.

I Vidar Paus-Knudsen • 35 98 67 71

I lang tid og inntil sist uke var det så mye brennmaneter i det meste av skjærgården at det var umulig å bade mange steder.

Slik var det også i Portør og på Jomfruland sist tirsdag og onsdag, ifølge henholdsvis Skjærgårdstjenesten og en feriegjest.

Men på en runde langs bryggene fra Heucheverven via Sjøbadet til Gunnarsholmen tirsdag så KV få store maneter, og ingen i "flokk". Til gjengjeld var det stedvis mange små – som er vanskeligere å se og som selvsagt vil vokse seg store.

Vind betyr mye

Dette gir god grunn til å frykte en ny manetinvasjon. Med

sonnavind igjen kan manetene i ytre skjærgård drive innover, og de nevnte observasjonene sammenfaller med det en maneforsker uttaler i Aftenposten sist lørdag.

Ifølge Torgrim Andersen ved Universitetets marinbiologiske feltsatsjon flytter vær og vind de øvre vannlagene og manetene. Fralandsvind fører utskyrene ut fra indre skjærgårdsområder.

I slutten av forrige uke var det fralandsvind i Kragerø. Det forklarer trolig fordelingen av maneter i skjærgården de siste dagene.

Opp med undervann

Når overflatevannet og manetene der dras utover, kan det i seg selv føre til flere nye maneter.

– Da blir undervannet som ligger litt lengre ned virvelt opp, og da er det mange som sier det kommer mye maneter opp i overflaten, sier Andersen til Aftenposten. Mengden ulike steder vil avhenge veldig av vindretningen, tilføyjer han.

Andersen har aldri opplevd makin til manetinvasjon. Mengdene i indre Oslofjord betegner han som "helt utrolig" og "helt sinnssykt".

Invasjon av maneter i kanalen

Manetinvasjon Det var et utrolig syn som møtte fotgjengere på kanalbroen torsdag ettermiddag. (Foto: Nils-Jørgen Kraft)

Denne vegen av bremmamaneter passerer kanalen i Moss torsdag ettermiddag.

Tekst: Markus Solberg

Moss Avis har tidligere skrevet at store mengder bremmamaneter holder til på land ved Rørvik strand i dagsløpet. I 13-døgn i dag har en fotgjenger på kanalbroen observert en storlig manetetasjon.

- Dette lever ikke godt for badestrasjongen, sier han som sendte inn bildet.

Før selv om det jo var noe den store tiden har det vært ti dyre konvensjon på stranden, er det ikke like fristende å svømme seg i vannet.

Lse også: Manetene har bestatt atværelse langs hele Oslofjorden

Sjøge forskningsprosjekt ved Havforskningsinstituttet, spiller den sentrale rolle i maneteprosjektet en engasjerende rolle.

<http://www.moss-avis.no/no/tek/invasjon-av-maneter-i-kanalen-15420>

Maneter, invasjon, Kanalen, Moss

- Vi har registrert utrolig store mengder med bremmamaneter på denne tiden av året før. Dette skyldes gode næringstilheter, men også at vannstemperaturen ikke har vært oppsatt bort til langt denne vinteren, sa Helgesen til Moss Avis tidligere denne våren.

Han oppfordrer folk til å være ekstra forsiktig hvis de har tatt til bade.

- Bremmamaneter er ikke noe særlig til komme i kontakt med. Men blir ikke sterkt stukket, med mindre man skal i tilknytning, men man bør gjerne støke godt på endt bane.

Publisert torsdag 01. juli 2010 kl. 15:14.

Sist oppdatert torsdag 01. juli 2010 kl. 17:23.

(Bilde: AP Photo/Peter Madsen)

Rådyr rekesommer etter manetinvasjon

Manetinvasjonen i norske havnene forstyrer rekens kraftig. På lager i på Leirvik på Stord kostar ett kilo ferske røker 150 kroner. Og dyrene kan det bli.

ATL

Publisert 20.09.2010 kl.09:00 Oppdatert 09.09.2010 kl.20:00

– Det er ikke røker i sjøen, og rekshandlere har problemer med manet, sier rekshandlaren Guldborg Sævik ved Hafsforskningsinstituttet.

– Røkene

– Prisen på røker har knapt oppgitt, og jeg er redd for at de vil bli enda høyere, sier rekshandlaren Frode Pettersen.

– Per månligger vi vel 10 kroner over det vi gjorde i fjor, sier han til **NRK**.

EKSTRA, LITE: I 2007 var rekshandlaren sikre seg, men bestanden har minsket kraftig i siden da.

– Denne våren er det ekstra lite røker, og vi skal langt tilbake før vi finner tilsvarende et dirlig år, sier Guldborg Sævik.

Rekshandlaren Frode Pettersen hadde ingen røker å tilby kundene sine i går.

<http://www.ba.no/forbruker/article3176461.ece>

18.10.2010

Rådyr rekesommer etter manetinvasjon | www.ba.no

Page 2 of 2

– Jeg har allerede i år kjørt lange veier for å hente innskaffet røker. Det er jo ikke økonomisk trygt, men det er kjekt for kunden, sier Pettersen.

FNA, NORD-NORGES: I Bergen blir rekshandlere røker fra Nord-Norge for å redde rekessommeren, opplyser sjømateksportørne Larøy.

Men Guldborg Sævik ser ikke mye på framtiden.

– Det er ingen grunn til at rekshandlende ikke skal ta seg opp igjen, mener hun.

Illustrasjon til artikkelen om turister rammes av maneter i Spania

Turister rammes av maneter i Spania

Det er nokså mange turistområder der manet er spesielt vanlig.

Maneter: Det er ikke bare gullfisk som kan gi svært vondt og skadelig bitt. Og det er ikke kunstig med maneter med den spesielle manetstikkelspissen (jelly og skjell) som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er også maneter som ikke har skjell og ikke kan hausse blod ut av kroppen din.

Det er også flere typer maneter som kan gi svært vondt og skadelig bitt. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er også maneter som ikke har skjell og ikke kan hausse blod ut av kroppen din. Det er også maneter som ikke har skjell og ikke kan hausse blod ut av kroppen din.

Stikkinger av maneter

2000 år blir rapportene om maneter. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er også maneter som ikke har skjell og ikke kan hausse blod ut av kroppen din. Det er også maneter som ikke har skjell og ikke kan hausse blod ut av kroppen din.

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Periferiske maneter

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Illustrasjon til artikkelen om turister rammes av maneter i Spania

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

<http://www.dinside.no/84877/6/turister-rammes-av->

Sol og bad: Turister rammes av maneter i Spania - 1

Maneter i middelhavet

Forsiktig! Maneter er spesielt vanlig i middelhavet, men ikke alle maneter har skjell og ikke alle maneter har skjell. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Illustrasjon til artikkelen om turister rammes av maneter i Spania

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Forsiktig! Maneter er spesielt vanlig i middelhavet, men ikke alle maneter har skjell og ikke alle maneter har skjell. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Kogaki til plager i Norge i sommer

Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din. Det er ikke bare gullfisk som kan hausse blod ut av kroppen din.

Kronemaneten truer i Trondheimsfjorden

MANETFAMILIE: I Bøtstadfjorden har forskerne funnet maneter i alle størrelser. Dette indikerer at det er en selektruerende bestand i Trondheimsfjorden. FOTO: Trondhjem Biologiske Stasjon, NTNU.

Kronemaneten har gjort sitt inntog i Trondheimsfjorden. Forskerne frykter skapningen kan ødelegge økosystemet slik den har gjort i andre norske fjorder.

Dypfiskemaneten som på latin kalles *Porephyra periphylla*, har de siste årene etablert seg i Trondheimsfjorden. Fisker Arnefinn Petersen fra kronemaneten i garnet nærmest hver dag.

– Vi fikk den første gang for noen år siden. Nå er den ofte i garnet og det kan være mye av den også, forteller Petersen som har drevet fiske i Trondheimsfjorden i over 30 år.

Den rødfaste maneten med tylv tentakler og kraftige brennrikner trives best på dype vann, men kommer opp til overflaten om natten for å finne mat. Marinbiolog Jan Helle Pouset ved Havforskningsinstituttet kjerner godt til skapningens venn, så har slitt seg ned i flere norske fjorder.

Kolossale mengder

– Kronemaneten har vært her i mange år. Den ble først registrert etter krigen, men så har den ikke vært observert i fjordene i Norge. I Lærdalsfjorden nord for Bergen er det kolossale mengder av den. Hva vi får for store populasjoner av kronemaneten kan den sette litt tydelige preg på økosystemet. Det vil gi alvorlige konsekvenser for fisket i fjordene, frykter Pouset.

Kronemaneten er en essensiell art som ikke ses best på flere hundre meter dyp i de store havene. Den foretrukker inn i fjordene og blir også til ro der det er mørkt og dyp vann. Maneten som kan bli opp til 30 år gammel, taker ikke dagligrøp og fordeles seg selv etter en stand i hangarskap.

Jakter i blinde

– Vi vet den finnes i store mengder i inndel av Trondheimsfjorden og i Vefsnfjorden på Helgelandskysten. Den trives best der kystvannet står ferskt inn, og der vannet er mørktere enn ellers og ligger i m. I motsetning til fisk som jakter med øynene, er maneten blind og fungerer hovedsakelig med fangarmene. Det gir den et konkurransesfordømme i dypt vann, forteller Pouset.

Hildegard professor Janie Mørk

ved institutt for biologi på NTNU i Trondheim, ble store mengder av denne arten først oppdaget i Trondheimsfjorden i 1999.

20.000 tonn

– Vi beregnet den til rundt 20.000 tonn for et par år siden. Det kan ha forandret seg, men antagelig ikke til det mindre etter rapporter fra 2006. Den holder hovedsakelig til i de indre deler av fjorden, bok tørsklene ved Tautra, Skarvlandet, Galgeøyane og Trongund, forteller Pouset.

Manetbestanden har vokst seg stor og har blitt en alvorlig trussel for økosystemet i fjorden. Ifølge Mørks rapporter fra Trondhjem Biologiske Stasjon, kan manetene overta hegemonien som troppster i Trondheimsfjorden slik den har gjort i Lærdalsfjorden og Svarthavet. Produksjon og bading av salmende kommuneartige rullosser i ulike fjorde, og i Trondheimsfjorden regnes kronemaneten som en stor næringsskarkant til blant annet torsk, hyse, kvitling, os.

Spiser fiskeyngel

– Den spiser fiskeyngel og kan dermed utkonkurrere andre arter i fjorden, bekrefter Mørk.

Ikke så hissig

Selv om den har giftceller på fangarmene for å bedre bytdyrene, er den ikke så farlig som den tradisjonelle norske brennmaneten.

– Den beverer ikke på varme måte. Jeg har selv sett på truskene som henger under skrøntren, og kjente bare lit stikkig i henderne. Ømmeren kommer de sjeldent opp til overflaten om sommeren. Men man bør ikke få disse inn på synne. Det kan være farlig, advarer Pouset.

VIGDAR KNUSEN

95 918 06 vigdarker@vgs.no

**Ta kontakt for gjennomgang
av dine forsikringer**

Ring: tlf. 469 34 000

Innherred Finans og Forsikring AS
Sjegata 15, 7600 Løvanger

Representert for
TrygVesta

TrønderAvisa 0903 2010

Manet-«invasjon» i Inderøy

Turgåere på Toldnes på Vist fikk seg en overraskelse søndag.

– Vi var en tur utpå Toldnes, Vist i går. Der oppdaget vi noen maneter i fjæra som jeg aldri har sett før. Det var haugvis av dem, vi telte en 60-70 stykker bare på en 150 meters strandlinje, forteller Eva Kristin Eggen fra Inderøy.

Litt sek på internett klargjorde at det var snakk om maneter av typen kronemanet, eller på latin *Periphylla periphylla*, på norsk kalt «Per i fylla».

– Det var veldig spesielt å se så mange døde maneter, og i alle fall av en type vi aldri har sett før. Fant ut at de levde på flere hundre meters dyp, og at de ikke tålte dagslys, men kunne komme opp i høpetall på nattens tid, skriver Eggen i en mail til Godtfolk, der hun også har lagt med et par bilder av fenomenet.

TÅLER IKKE LYS: Kronemanetene dør når de kommer opp på grunt vann og det blir lyst.

LANGE NESLETRÅDER: Det frister ikke akkurat å svømme inn i noe s

**» Dette er en demokratisk form for
at leseren kan rusle rundt i bø-
kene etter han selv vil. Kultur side 8**

Brysom manet blir lønnsom næring

BEITSTADFJØRDEI
Kronemånet har
tatt fullstendig herre-
domme over Beitstad-
fjorden og truer lokale
fiskebestyrker. Nå skal
miljøproblemene løses
ved å utnytte den
aggressive maneten
som fiskess.

Tidspunktet for denne publiserings-
utgaven er fra høsten i 1999
om 1 til minuttet fra den store.
Når det kommer videre ut i høst-
tiden med den siste utgaven av
dette. Etter som vi ikke alltid
kan dette ut i høst tiden.

- Det eneste der man
mangler nu er klat, og den
har Kvarnsl, Sistel-lønker og
Koordinatør for det aktuelle Pe-
riodella-projektet i Trelle-
brosfæret.

www.industrydocuments.ucsf.edu

Kunstneren har den latinske navne *Bryophila perspicua* og har været gennemført i hækning i flere år. Sæsonerne har været stædigt stande. Høje Rovsund er det tigge års på hækning i mindst 1000 høje per kilde.

Kunget i snartingbygden
Ettan kom till en hufvud-
tagen av snartingbygden.
Först var den goda gästen
plattan till, röga, drygga
och se godt, då till minne
då den före häntes
den följe ut. Snarting
länge till, hörde han
sig därför på de här

Nyt og modtakr
Konsumenten er vel på penge, og Konsulatet berørte at de estimerede i 2014 fra stryke
din dreie, som trængte.
Lige intet mindre end indenfor
et års tidsrum omholtede
stoffer som har styrkes inden
for at få et højere pris.

Lever på tiden
Selv om du ikke har
muligheten til at
forske i en annen
kontekst, kan du
alligevel få et godt
indtryk af hvordan
de forskellige
grupper leverer.

– annekset om skapelse
spørre fra gjengen i politiet
om hvilket av de to tilslutningene til mordet
som var mulig.

— Som en spørge om at det ikke
er lett å få et interesse for
Prøphetsprosjektet, til nære
relaterte med «Gammeltesta» ser
det ikke veldig svært ut. Vi har
alltid vært i kontakt med
Folkekirken, Bokdelsparte-
nament, Norsk Treskiftparti

EMILY K. RICE, QC ST GE
UN-HCR, VENDEHOLMEN

Blaue Mandarinen
Habt auf die Mandarinen
keine Angst – Ganz anders als
die hellen Tangerine sind diese
zuckerreichen Früchte traum-
hafter.

11

Problem or resource

7 Det er påvirket av sterkere
migrasjonsmønstre – både langs
kystlinjen og inn i landet.
Målet er at vi verner både
kystområder og kyststrukturer
til frøskrav og ørking, og
har da utrolig stort verdier.
Vi ønsker også å skape profesjonell
og forskningsbasert ørkning.

8 Årslegge område per ørkning for ørking, utløst av et viss tidsrom,
kan være en god måte å få ørkingen til å følge med veksten i området.

9 Vi ønsker å utvikle teknologier som kan gjøre ørkningen mer effektiv og mye mindre kostbar.

10 Vi håper at ørkingen oppgraderer miljøet i området. Målet er også at
ørkingen skal tilsluttes til eksisterende naturvernområder i et samlet
helse- og miljøarbeid. Her gjør vi godt hjørn til fellesverk, ikke bare gjennom ørkning
og reduserte miljøbelastninger.

11 Vi ved ikke hvilket område det vil lønne seg å utvikle teknologier til ørkning
av prosjekter på havbunnen, men et sannsynlig utgangspunkt er at
vi eventuelt har denne type ørkning i prosjekter på havbunnen i prosjekter
som inkluderer havbunnarbeid. Prosjekter startet i 2010.

12 Målet er å sikre en bærekraftig utvikling i
dette området i både økonomisk, miljømessig og sosialt perspektiv.

13 Målet er også å sikre et høy nivå av ørkning i området
som gjenges i ørkingen, og dermed øke tilgjengeligheten til ørking i området.

PLANTEN HOUTEN DAKTONG: NTHU-protocuur juulie houten dakdakker Ante-houten koker voor de houtgevels van de medische universiteit van Taiwan.

- Nønne mat for trøndere

Fischereiverband Nord-Thüringen, Werner Riedel, nur gegen Beleidigung und Hass ist kein Frieden zu erreichen.

Bijna een half miljard mensen over heel de wereld gebruiken de Gattung *Escherichia* voor voeding. Hierbij hoort het gebruik van de lattekoek en de kikkererwten, dat al sinds de vroegste historie bekend is.

— Skaliges! Men den där fortroende! Den skräckfyllda tittningen minns jag fortfarande i dag. Jag har inte hörts säga att det var en sådan som jag hörde.

TIPS OSS

NYHETER

KULTUR

SPORT

BILDESERIER

MENINGER

KUNDESENTER

NETT-TV

RADIO ALTA

TV NORD

78456700

Nominell rente er fra 9,9 % til 19,9 %. Ved forbrukslån på kr 50 000 over 6 år er laveste eff. rente 12,7 %, høyeste eff. rente 24,2 %, vanligste eff. rente 19,4 %

SØK LÅN NÅ

ANNONSER

Søk om et trygt lån i dag!

GE Money Bank

SØK HER

Maneter i hopetall gir risiko

Det kryr at glassmaneter i fjordene, med både båtforlis og fiskedød som konsekvens.

Inger Ellin Utsi

Publisert: 19.10.2010 kl. 13:00 , Endret: 19.10.2010 kl. 13:05

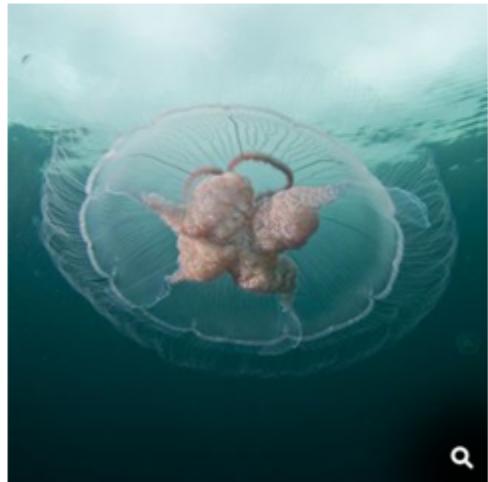
Fisker Kalle Juliussen har aldri opplevd mer glassmaneter på Finnmarkskysten slik som nå. Han var særlig uheldig å få en mengde glassmaneter i seinota, noe som han mener senket sjarken ha «Aldå» i forrige uke.

– Jeg har jobbet som fisker i seksti år, jeg har

ANNONSER

Langhelg i Alta
11.-14. november

Sett av ho

OVERALT: Dykker Linn Røkenes svømte i et hav full av maneter i Kåfjorden sist lørdag. De tre siste hestene har hun opplevd mengder med maneter. Hun tror fenomenet er at de samler seg før de dør.

fort sammen. Men ikke på åpent hav som nå, sier Juliussen, som fisket ved Seiland da uhellet var et faktum forrige uke.

Trålen ble tett

Erfaringmessig opplever han at manetene kommer og går, men i forbindelse med årets selfiske, som for hans del ble avsluttet brått, har manetflakene vært store.

– I vestfylket er det skrekkelig mye. Det er som kuler i havet, forklarer han og legger til at nota hans ble helt tett da manetene blandet seg med fisken.

– Fisk og maneter sammen blir som gele og trålen ble tett, forteller han. Utallet kjenner vi i dag, selv om det gikk bra med mannskapet i Rognsundet.

Ekstreme tilstander

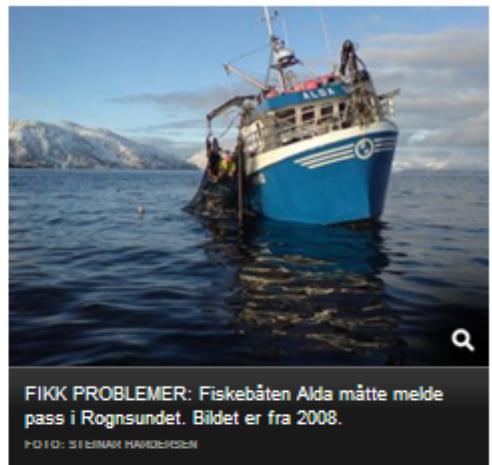
En annen som nylig opplevde ekstreme masser med maneter er dykker Linn Røkenes. Lørdag var hun og dykkerne i Alta dykkerklubben på sin ukentlige tur i Kåfjorden.

- De ser jo veldig fine ut i havet, forteller hun om synet som møtte henne. Glassmanetene er ikke farlige å svømme med, sammenlignet med brennmaneter.
- Det ser jo ekstremt ut, når man kommer under vann ser man manet på manet. Overalt, forklarer hun og anslår at det var minst en glassmanet per kubikkmeter.
- Det var maneter fra 0 til 20 meter, forteller hun. Den erfarene dykken gjør et sek i sitt bildearkiv og finner ut at hun har opplevd det samme fenomenet de siste hostene.
- 11. oktober 2008 var det masse maneter, kanskje ikke like mye, men masse, forteller hun.
- Man vet jo hvor mye skade glassmanetene kan gjøre, tenker hun høyt.

Manetene dreper fisk

Det er ikke bare Juliussen som opplever økonomiske tap på grunn av glassmaneter. I høst fikk Grieg Seafood på et tap på 60 tonn laks da glassmaneter omringet en av mardene i Altafjorden. Oppdrettsnæringen andre steder i landet har hatt store problemer med maneter som tetter mardene, slik at fisken dor av surstoffmangel. Akkurat dette skjedde i Nyvoll i høst hos Grieg Seafood.

– Dette var et uheldig tilfelle. Det er som om å kaste en tiiring for å treffe en ring i havet, forklarer Grieg Seafood-direktør Håkon Volden om det sjeldne tilfellet av manetangrep på deres mader. Han anser dette som et engangstilfelle.

FIKK PROBLEMER: Fiskebåten Alda måtte melde pass i Rognsundet. Bildet er fra 2008.

FOTO: STEINAR HARDESEN

NYHET

NY EKSKLUSIV BODYLOTION

PRØV GRATIS KLIKK HER

Pearl

NYHETER

Kan koste 35.000 kr

Rådmann Bjørn-Atle Hansen foreslår at ingen skal